

B E R E T N I N G 2 0 1 4

Kære skatteankenævnsmedlemmer og medlemmer af fællesankenævn

Med dette Årsmøde begynder en ny epoke for ankenævnene. Den nye klagestruktur har sat og sætter sit tydelige præg på begivenhederne. Desværre må man nok sige at udfordringerne er blevet flere, og ikke færre, som følge heraf. Men udfordringer er jo også til for at blive løst, og det er FDS i fuld gang med.

Foreningen har fået en række nye medlemmer, nemlig medlemmerne af fællesankenævnene. Et særligt velkommen skal lyde til disse, for fleres vedkommende, nye ansigter.

Et velkommen skal også lyde til de ankenævnsmedlemmer, som er med til Årsmøde for første gang.

Mødet her i dag har deltagere fra alle nævn med i alt 145 nævnsmedlemmer ud af i alt 199 medlemmer (knap 73%). Det er et pænt fremmøde. Deltagerne fordeler sig med 99 skatteankenævnsmedlemmer og 46 fællesankenævnsmedlemmer.

Drøftelserne i bestyrelsen i året der er gået har været intense og udfordrende, og har specielt drejet sig om samarbejdet med vores nye styrelse, Skatteankestyrelsen (SANST), og de udfordringer dette har givet. Igennem året har vi - som sædvanlig - haft god støtte fra Ankecentret i Svendborg, hvor Heidi Junker effektivt har bistået med tilrettelæggelsen af vore aktiviteter.

Specielt for nye ankenævnsmedlemmer vil jeg også nævne, at bestyrelsen altid er glade for at modtage henvendelser fra vores nævnsmedlemmer. I denne brydningstid vil der sikkert være mange spørgsmål og en vis usikkerhed. Bestyrelsen medvirker gerne, som ankenævnenes repræsentant, til besvarelse og videreformidling af henvendelser, og modtager meget gerne input til ting, man kunne ønske eller vil foreslå at FDS arbejder videre med.

INDLEDNING:

I kalenderåret 2013 modtog Skatteankenævnene 1.955 sager, en mindre stigning i forhold til året før. Der blev behandlet 1.776 sager og medholdsprocenten udgjorde 36 %. (På vurderingsområdet udgjorde medholdsprocenten 57 i 2013). Pr. årsskiftet udgjorde beholdningen af klager ca. 1.700. Frem til 30. juni 2014 har vi modtaget yderligere 759 klager visiteret til os, hvoraf ca. 20 % har benyttet frit valgs ordningen, og har ønsket sagen indbragt for LSR. Det svarer stort set til den andel af overspringssager, som vi tidligere har set.

Det statistiske grundlag er dog endnu spinkelt, da mange sager fortsat er på vej gennem systemet, dvs. enten under behandling med henblik på visitering eller sendt til udtalelse hos SKAT. Herudover har borgeren som bekendt en yderligere 4 ugers frist til udnyttelse af frit valgs ordningen.

Det er således fortsat spændende om indførelsen af det frie valg vil påvirke antallet af de klagesager, som skatteankenævnene vil få i fremtiden.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i skatteankenævnene har i 2014 udgjort 8,9 måneder, inklusive den tid eventuelle rådgivere har anvendt.

Medholdsprocenten ligger fortsat højt på over 1/3-del, og det viser jo stadigvæk fuldstændig entydigt, at mange borgere havde en god grund til at klage.

Efterhånden som de administrative sagsgange er blevet lagt fast og implementeret, forventer vi, at både efterslæb og gl. sagsbeholdning vil blive kraftigt reduceret, og at arbejdsbyrden i de enkelte nævn derfor vil stige fremover.

Men disse tal blegner ganske, når vi ser på vurderingsområdet. Primo 2014 havde SKAT ca. 45.000 sager vedr. fradrag for forbedringer (FFF-sager), heraf 40.000 vedrørende genoptagelse. Under normale omstændigheder ville sagsbehandlingen af en sådan portefølje tage over 10 år! Af disse sager forventes ca. 18.000 i de næste 3 år at blive påklaget til Skatteankestyrelsen, således at dens samlede sagsbeholdning forventes at stige fra 17.000 sager i 2011 til omkring 35.000 sager i 2016 og i 2017. På baggrund heraf er det politisk blevet besluttet at tilføre Skatteankestyrelsen ca. 150 årsværk yderligere, til imødegåelse af denne forventede sagsindgang. Af disse nye medarbejdere forventes ca. 85-100 at blive beskæftiget med FFF sager, og man forventer således at sagspuklen vedrørende disse sager vil være færdigbehandlet primo 2018.

Dette må forventes også at betyde en endog voldsom forøgelse af mængden af vurderingssager i fællesankenævnene.

ARBEJDET I BESTYRELSEN:

Arbejdet i bestyrelsen i året der er gået har hovedsageligt vedrørt etableringen af den nye klagestruktur og samarbejdet med Skatteankestyrelsen, vores nye sekretariat.

I december 2013 måtte vi også tage afsked med vores dygtige sekretær, Inge Dyrbye, som havde ønsket nye udfordringer i SKAT. Vi skylder Inge Dyrbye en stor tak for hendes store arbejde for foreningen, hvis interesser hun utrætteligt og med godt humør har varetaget gennem alle årene. Jens Hartlev Jensen har nu overtaget hendes opgaver for os. Også Ole Kjær forlod os, efter at have bistået os især gennem lovgivningsfasen på udmærket vis. Samtidig sagde vi goddag til vores nye direktør, Anette Hummelshøj, som vi ser frem til at samarbejde med fremover.

Vores og Skatteankestyrelsens virke er blevet fastlagt i bekendtgørelser, som indeholder en egentlig forretningsorden for os begge. FDS blev inddraget i udarbejdelsen af disse bekendtgørelser og deltog således i 2 møder i Skatteministeriet herom. Bestyrelsen har i denne forbindelse drøftet høringssvar hertil på flere bestyrelsesmøder. Vi har ikke været helt tilfredse med alle bestemmelser i bekendtgørelserne, men har desværre kun fået få ændringer igennem.

Efterfølgende er disse forretningsordener blevet sammenskrevet til "Bestemmelser for Ankenævn" i et redaktionsudvalg, hvori også FDS har været repræsenteret og dermed har haft indflydelse. Denne vejledning er et aktivt dokument, som vil kunne ændres efterhånden som erfaringer med den nye struktur og de nye regler opnås.

Sideløbende hermed blev de nye nævn sammensat, og materialet skulle derfor være færdigt inden de konstituerende møder og de første nævnmøder efter tiltrædelsen af de nye nævn den 1. juli 2014.

Den alt overskyggende del af bestyrelsens, formandskabets og da især formandens tid er i året der er gået således blevet anvendt på implementeringen af den nye klagestruktur.

Resultatet blev som bekendt

- at** klagebehandling fortsat sker med deltagelse af lægfolk. Dette er og var et kardinalpunkt for FDS.
- at** nærhedsprincippet og borgerens mulighed for fremmøde bevares. Vi fik en kredsfordeling, der stort set svarer til den vi kendte tidligere. Dette kan vi kun i foreningen hilse med tilfredshed,
- at** der sker en forenkling af klagestrukturen, så behandling kun sker i eet led.

I forbindelse med beslutningen om, at behandling kun sker i eet led har det været naturligt også at sikre, at behandlingen af klagerne dels blev ensartet og dels kvalitets-sikret til samme niveau, uanset om behandlingen finder sted i det ene eller andet led, - en helt afgørende forudsætning for valget af nævn frem for Landsskatteret i et system med kun én klagemulighed.

Men dette har vist sig at indeholde en af de største udfordringer, både for Skatteankestyrelsen og for nævnene, nemlig at gøre sagsbehandlingen ensartet for de 4 administrative klageorganer, som Skatteankestyrelsen betjener: Skatteankenævnene (SAN), Vurderingsankenævnene (VAN), Motorankenævnene (MAN) og Landsskatteretten (LSR). Sagsforberedelsen har været væsentlig forskellig fra fx. SAN til LSR, og i den nye struktur varetager Skatteankestyrelsen også 1. behandlingen af vore sager. En væsentlig

omvæltning for gamle nævnsmedlemmer, som også har skullet vænne sig til papirløse ankenævnsmøder, og en sagsbehandling, hvis konkrete udformning fortsat drøftes med Skatteankestyrelsen.

Med visitation tilsikres at alle almindelige indkomstsager, som nævnene har i dag, som udgangspunkt fortsat behandles i nævnene, men at principielle og komplicerede sager visiteres til Landsskatteretten. Der blev dog samtidig også indført en 4-ugers frist for indbringelse for Landsskatteretten i de sager, som visiteres til behandling i nævnene.

Budskabet til borgerne og virksomhedsejerne bør i denne forbindelse være, at kvaliteten i sagsbehandlingen vil være præcis den samme uanset om der vælges ankenævnsbehandling eller Landsskatterets behandling, og at der derfor ikke er nogen saglig grund til at fravælge ankenævnene. Tværtimod vil ankenævnsbehandling formentlig være en fordel i de fleste skøns- og bevissager. For at ankenævnene effektivt kan viderebringe dette budskab i deres lokalområde er det imidlertid nødvendigt, at man også kender sagsbehandlingstiden og antallet af visiterede sager til nævnene, opgjort på lokalt plan. Sidstnævnte tal er også vigtigt for den mødende medarbejder i dennes tilrettelæggelse af de enkelte ankenævnsmøder. Vores nye system, Captia, giver mulighed for at trække disse tal, og i FDS håber vi, at denne statistik derfor vil blive genindført fremadrettet.

FREMTIDEN

Den umiddelbare fremtid medfører en del udfordringer, både for Skatteankestyrelsen men også for FDS:

Gennem mere end 100 år har FDS spillet en aktiv rolle i udformningen og tilrettelæggelsen af klageadgangen indenfor skattesystemet, først i forbindelse med ligningskommissionerne og siden for skatteankenævnene.

Foreningens formål i vedtægterne er udformet i overensstemmelse hermed:

Foreningen af Danske Skatteankenævn har til formål at varetage skatteankenævnenes fælles interesser og være center for indsamling, udvikling og formidling af viden om den decentrale klagebehandling på skatteområdet.

Foreningen af Danske Skatteankenævn skal arbejde for, at skatteankenævnene kvalificeres til at opfylde såvel borgernes som det offentliges forventninger om en retssikkerhedsmæssigt forsvarlig klagebehandling.

Skatteankenævnenes hovedopgave er at tage stilling til de uoverensstemmelser, der opstår mellem borgerne og SKAT i forbindelse med fastsættelsen af de indkomst- og værdigrundlag, der er udgangspunkt for beskattningen.

FDS ser det som sin hovedopgave at være med til at sikre, at skatteankenævnene har de bedst mulige vilkår for til stadighed at varetage denne opgave på en hensigtsmæssig og retssikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Som led i etableringen af den nye struktur på klageområdet er sekretariatsbetjeningen nu overgået til Skatteankestyrelsen (SANST). Skatteankestyrelsen er formelt en styrelse under Skatteministeriet, og derfor budgetansvarlig overfor dette. Som styrelse har Skatteankestyrelsen det faglige og økonomiske ansvar for skatte- og fællesankenævnene (SAN og FAN), samt for motorankenævn, vurderingsankenævn og landsskatteretten, de i alt 4 administrative klageinstanser i den nye klagestruktur.

Derudover er Skatteankestyrelsen tillige afgørelsesmyndighed på visse begrænsede områder, både mht. de tidligere såkaldte kontorsager (ca. 140 særlige lovbestemmelser), men også på vores område. I sager efter skatteforvaltningslovens § 35 a, stk. 6 vedrørende klagefristoverskridelser, et område der ofte indeholder skønsmæssig vurdering af særlige (undskyldelige) forhold hos klageren, er afgørelseskompetencen nu tillagt Skatteankestyrelsen. Området henhørte tidligere under SAN. Omend antallet af sådanne sager formentlig ikke bliver højt, finder vi det principielt uheldigt, at denne vurdering er blevet frataget ankenævnene, og lagt over i en administrativ myndighed.

Også et andet uheldigt tiltag påkalder sig opmærksomhed. Det drejer sig om skatteforvaltningslovens § 35 a, stk. 5 vedrørende de såkaldte "medholdssager", hvor klagen udgår af vores klagesystem, såfremt SKAT giver medhold i sin udtalelse til klagen. I det seneste ændringslovforslag til denne bestemmelse udvides denne kompetence til at omfatte alle sager, hvor SKAT og borgeren "bliver enige" om et resultat. Hermed åbnes der op for at SKAT kan "handle af" med borgeren, hvilket med SKAT som den stærkeste part er stærkt betænkeligt for retssikkerheden. SKAT får med andre ord "2 skud i bøssen", hvilket FDS finder betænkeligt ud fra retssikkerhedsmæssige betragtninger.

Skatteankestyrelsen har et tydeligt lovgrundlag og dermed en lovbunden opgave, som indenfor givne økonomiske rammer skal søges løst bedst muligt. På grund af den indførte valgfrihed mellem SAN og LSR, men også som et bærende element i den nye struktur, består opgaven også i at samordne sagsbehandlingen, så den bliver af samme ensartede (og høje kvalitet) for alle 4 klageorganer.

På den ene side skal Skatteankestyrelsen således stå for kvaliteten af det faglige indhold i vores afgørelser, men på den anden side skal nævnene have indflydelse på tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen og kunne udøve deres skønsmæssige beføjelser i vurderingen af de påklagede afgørelser. Arbejdsopgaverne er dermed delt mellem styrelse og nævn, men nævnene bør fortsat være borgernes garant for forståelige afgørelser og rimelige skøn.

Ankenævnene er fortsat uafhængige klageorganer, som ikke bør være, eller kunne opfattes som, en del af en administrativ myndighed. Det kræves der for at opretholde kla-

gesystemets integritet og hele legitimitet, og for at sikre borgernes deres fulde retssikkerhed.

Skatte- og fællesankenævnene er "yderste skanse" i forhold til borgerne, systemets sikkerhedsventil, og dermed dem, som har fingeren på pulsen, og bedst kan identificere problemer i relation til borgernes retssikkerhed. Som deres repræsentant har FDS hidtil varetaget disse interesser, også selvom de ikke altid har været sammenfaldende med "systemets", dvs. skatteministeriets interesser. Skiftende skatteministre har gennem årtier forstået og værdsat denne funktion, som nu – med overførsel af betjeningen til en styrelse – administrativt giver visse udfordringer.

I FDS fastholder vi derfor, at ankenævnene på deres kompetence-område har den besluttende myndighed, og at det derfor på dette område som udgangspunkt må være styrelsen, der betjener nævnene som disses sekretariat, og dermed nævnene, som kan fremsætte ønsker og krav til denne betjening. Det kan ikke være anderledes: I sidste ende er det nemlig nævnene, som har ansvaret for afgørelsen.

Til løsning af disse udfordringer har FDS foreslået Skatteankestyrelsen, at der indgås en konkret samarbejdsaftale, som nøje beskriver FDS' rolle som selvstændig forening, der varetager ankenævnenes interesser i forhold til Skatteankestyrelsen og som indeholder et budget for vores fremtidige aktiviteter. Der pågår således pt. forhandlinger om etablering af en sådan aftale, og i FDS ser vi frem til det videre samarbejde med styrelsens direktør om udarbejdelsen af en sådan aftale.

Et særligt, nyt område påkalder sig opmærksomhed, vores nye medlemmer af FAN og deres opgaver indenfor vurdering. I FDS vil vi bestræbe os på at tilgodese disse nye medlemmer af foreningen på helt samme vis som vore skatteankenævnsmedlemmer, herunder også at klæde disse medlemmer fagligt på til løsningen af deres opgaver på dette område.

På lidt længere sigt kunne et samarbejde med VAF på dette område blive etableret, hvilket vi i FDS vil hilse velkommen.

AFSLUTNING

Det har også i år været et travlt år for foreningen. Udfordringerne har nærmest stået i kø. Men bestyrelsen er dog fortrøstningsfuld, og er gået til opgaven med oprejst pande. Udfordringer er til for at blive løst, og i en fortsat forhandling med Skatteankestyrelsen omkring vores arbejdsbetingelser og arbejdsopgaver, forventer vi også at dette vil ske. Arbejdet er nu påbegyndt og udfordringerne defineret, og der er dermed skabt et godt grundlag for den nye bestyrelse at arbejde videre med.

Et væsentligt budskab beder vi Jer tage med hjem og udbrede lokalt:

Såfremt brugerne af klagesystemet bringes til at forstå, at det er samme sagsmedarbejdere og samme fællessekretariat, der behandler deres klager, uanset hvor de klager til, er det vores håb, at et stort antal borgere og virksomhedsejere fortsat vil benytte muligheden for at få deres sag prøvet i et skatteankenævn, også i denne nye periode.

Ikke mindst er det vores forhåbning, at disse borgeres lokale rådgivere vil være opmærksomme på dette forhold og vælge skatteankenævnene som forum, med de fordele der følger af lokalkendskab, mulighed for fremmøde for nævnet og deltagelse af lægfolk - også i fremtiden.